

קבג:

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

עין משפט
גרי מצוה

טסורת הש"ס

(א) [לעיל כה.] (ב) [שבת כ. ד"א.] (ג) [לעיל עג., ד.] [תוספתא ספ"ח., ס.] [וכח: ד' ע"ג.] (ד) [לעיל כה., מ"ג.] (ה) [לעיל כה., מ"ג.] (ו) [לעיל כה., מ"ג.]

הגהות הב"ח

(א) גמ' כי ממעיט ליה מחמשה מיא: (ב) תוס' ד"ה לא שנו וכו' נראה דלר' יוחנן וכו': (ג) באר שטור וכו' דל' טור וכו': (ד) באר דקאמר רבי: (ה) ד"ה למא וכו' דמפשיט בהמה היה רובא שתהיה טלה מופשטת וכו'.

לעני רש"י

מלש"ת א. טיה.

מוסף רש"י

כהנים זריזים הן. שטלס היו בני מרה ומכדיס (שבת כ.) א': קאלין הן נבל. דמכיו הן (דברים לג) יורו מן ספיר לענק (שם ק"ד): א': דכיון שזמנא לעבודה כיוע שגמזו הלכות קודש ועובדו קג. טרפה ששחטה מטמאה במוקדשין. מדרגתו (ע"ד ג'.) לא שנו. לעיל טמאה שחטתה כהן לקרעה הן שנקרע רובא טהורא. אלא שלא שייך בה. נאחמו מיעוט, כדי מעפורת אבל שייך כדי מעפורת חבור. ועדין הוא בטומאה (ובחיים כד.)

עולת העוף רבי אעור בר' שמעון צנור. וא"ת ומאי קושיא שאני הכס דגזירת הכמוב הוא שלא להבדיל וי"ל דמשמע דלא מתיך אלף רוב קמולאס ולהכי פריך לגזור וה"ל לאגרוי רוב הנראה לעינים: אבל שירי בה כרי מעפורת א. צפרק דס טמאת (ובחיים דף נד): אמרינן אפילו שירי בה כרי מעפורת אינו טמא אלף מדרבנן: לא שנו א"א מליית אב"א עור חיים ור' יוחנן אמר אפילו עור נמי א"א חיים. נראה (ו) דר' יוחנן לא סגי בעור כדי מעפורת כמו בעליה אלף כל אחד למאי דחשיב לגבי דידיה סגי ולרין בעור ה' על ה' והשמה פריך שפיר כסמון כי אמעט ליה מה' טפחים טהור (ו) דל' בעור נמי סגי לרבי יוחנן כדי מעפורת לא יתישב כסמון דל' כדי מעפורת פחות מה' כמו שמשמע באיכא דאמרי תקשה ליה לר' יוחנן אמאי טהור כי ממעט ליה מה' ולא הוא יותר מה' כשיש בו נמי ה' אמאי טמא הא אין בו כדי מעפורת ומיהו ל' לישב דלהאי לישנא סגי לר' יוחנן בעור נחשיבות מעפורת שהוא פחות מה' דמשמע לקמן והא דקאמר (ז) וכו' ממעט ליה מה' טהור א"ע"פ שם בו כדי מעפורת כגון דקא בעי ליה למשכ זב כדאמר לקמן לר"ל אבל לאיכא דאמרי לרבי יוחנן ודל' בעי ה': (לעיל)

עולת העוף רבי אעור בר' שמעון ליגור

דילמא לא אתי למעבד רוב שנים א"ל רב יוסף דקא אמרת גזירה שמא יאמרו מבילה בת יומא עולה קרעה מוכיה עליה ודקא אמרת עולת העוף לר' אעור בר' שמעון ליגור כהנים זריזים הן תא שמע המפשיט בבהמה ובחיה בטמאה ובטהורה ברקה ובגסה לשטיח כדי אחיזה הא יתר מכדי אחיזה טהור אמאי ליגור דילמא לא אתי למעבד אלא כדי אחיזה וקא נגע בטומאה וקא מטהרינן ליה אי בטומאה דאורייתא הכי נמי הכא במאי עסקינן בטומאה דרבנן תינת טמא בטהורה טהור בטמאה טומאה דאורייתא היא בטרפה טרפה בת ממויי היא אין כדאבוה דשמואל דאמר אבוה דשמואל טרפה ששחטה מטמאה במוקדשין ת"ש רבי דוסתאי בן יהודה משום ר"ש אויבר המפשיט בשרצים חבור עד שיפשיט את כולו הא בגמל אינו חבור לא תימא הא בגמל אינו חבור אלא אימא בעור שעל הצואר אינו חבור ור' יוחנן בן גורי היא אמר רב הונא משום ר"ש בר' יוסי היא שנו אלא שלא שירי בה כרי מעפורת אבל שירי בה כרי מעפורת חבור אמר ריש לקיש לא שנו אלא מליית אבל עור חלים ורבי יוחנן אמר אפי' עור נמי לא חלים איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש עור טמא מדרס חישב עליו לרצועות וסנדלים כיון שנתן בו איזמל טהור דברי רבי יהודה וחכ"א יעד שימעיטנו מחמשה טפחים כי ממעיט ליה (א) מיהא טהור אמאי חלים כי קאמרי דחלים תיבא דקא צרי ליה להדיא הב"ע במקצע ובא לו דרך סביבותיו מתיב ר' ירמיה המפשיט בבהמה ובחיה בטהורה ובטמאה ברקה ובגסה לשטיח כדי אחיזה הא יתר מכדי אחיזה טהור ואמאי לימא חלים תרגמה ר' אבין ראשון ראשון עושה גיפול מתיב רב יוסף עור שעל הצואר רבי יוחנן בן גורי אויבר אינו חבור אמאי היא חלים וקאי אמר ליה אביי אימא סיפא וחכ"א חבור אלא אמר אביי בשומר העשוי לנתק מאליו קא מופלגי מר סבר הוי שומר ומר סבר לא הוי שומר מתיב רבי ירמיה יתנור שנטמא ביצד מטהרין אותו חולקין לשלשה וגורר את המפילה עד

דלמא לא אתי לעמבד י"ב כדי אחיזה. תימיה לר"י דמאי פריך הא לא חיים עלה דמפשיט הנהמה (ס) והיה רובא שיהיה כולה מופשט וי"ל דהכא חיים שלא להפשיט הרבה שאז הוא נטל ונטלג ולהפשיט: הא יותר מכדי אחיזה טהור ואמאי והא חיים. תימיה לר"י דהייב מדמה דין דיד להא דלחייב היה לעיל וי"ל דנראה לו לדמות דכי היכי דאמרינן דעור הקרוע חשוב כמחובר הכי נמי יתחא דעור המופשט ליתשב כמחובר ולהכי יד כאלו לא הופשט: עור שעל הצואר רבי יוחנן בן גורי אויבר אינו חבור ואמאי הא חיים וקאי. וא"ת לרבי יוחנן נמי דאמר עור לא חלים מודה היכא שכבר חפר שטמא וכ"ש היכא שלא נקרע מעולם וי"ל דקס"ד שעל גב הצואר א"ע"פ שהוא יתק מאליו לא גרע מעור שעדיין לא נתפר ולא נתחבר דעור כמחובר וכי היכי דעור הנקרע הוי כחלים עור שעל גב הצואר נמי א"ע"ג דניתק מאליו הוי ליה למימר דהוי חבור ומשני כיון דעשוי לנתק מאליו גרע מעור הנקרע ולא הוי חבור: כ

עולת העוף רבי אעור בר' שמעון. דאמר (בהשואנו) צפ"ק (לעיל דף כה.) רוב שנים דוקא ואסור למנוח כל השנים דגמר מחמאה דמתיב ביה לא יבדיל היכי (א) שרינן הכי ליגור דילמא לא אתי למעבד רובא: בטומאה דרבנן.

דרבנן כגון הקך יאדגבי שמנה עשר דכר (שבת דף יג.) הבא רחשו ורובו במים שאובים ובהמה זו קדשים היא ואם נגע בה טמאה מדרבנן הלכך לא מתמרינן בה כולי האי: סינת טמא בטורה טהור בטמאה טומאה דאורייתא היא. דהא מתמרינן בין בטמאה בין בטהורה קמי' ג' תנא טהורה לענין הכנסת טומאה לקבלה מן המפשיט ותנא טמאה לענין הולאת טומאה שחמאה כדאי את המפשיט הרחשו ו' והנוגע בבדי אחיזה ולטהר את השני המפשיט מכדי אחיזה ואיך ולא נגע בצבד והכא ליגור דהא כל בהמה טמאה נבלה היא אפי' שחטה ועומאתה דאורייתא: כטרפה. הוי טמאה דמתי' לכו בהמה טמאה אלף בהמה טהורה טרפה ושחטה והיא מטמאתו אם נוגע בה דמפרסו וחלו: מטמאה במוקדשין. כלומר אם של מוקדשין היא: שרזים אין ותיב להפשיט: כולו. חבור ואפילו יתב מכדי אחיזה (ה) הנוגע במופשט טמא. מדנקט שרזים טעמא משום דקשים להפשיט אבל גמל לא וא"ע"פ שטומאתו דאורייתא היא שיעור הפשטה כדאי אחיזה ולא גזרינן ו' משום פחות מכדי אחיזה וקשיא לרז נתמן דגור דילמא לא אתי למעבד שיעורא: לא סימא הא בגמל. ביותר מכדי אחיזה לעיני חבור אלף הקך דיוקא דדייקין למעטו גמל אעור הצואר הוא דדייקין והכי קאמר שרזים הוא דעד שיפשיט את טילו אבל גמל שהפשיט עד הצואר אינו חבור ובמפשיט לחמתו ובמרגיל קאי ולעולם לשיטת קף ביותר מכדי אחיזה טמא דגזרינן בבהמה טמאה וכו' נורי היא. דאמר במתני' אינו חבור והכא ליכא למיגור מידי דלמא לא אתי למעבד עד הצואר דהיכר' טובא איכא אבל בין פלגא לרובא לא מוכחא מילתא ו'וכן בין כדי אחיזה לפחות מכדי אחיזה: מעפורת. סודר. ויתמפשש נאפר דמתיב (א) גבי מיכה (מלכים א' כ) מתרגמינן ואישתני שבמפפורתא: שיר. כההוא מיעוט שלא נקרע כדי מעפורת חשוב הוא להיות חבור: לא שנו. דכי לא שיר הוי מילוק: אלא טליס. דכיון שנקרע בטל שמה דאפי' חזר ותופרה אינה חוזרת לקדמותה: אבל עור. שנטמא וסדקו ושירי מקלת טליס. חזק הוא ע"י חזרו מקלת

וכשחזר ותופרו הרי הוא כמתלה הלכך לא בטל שמו מעליו: שנקן זו איזמל. שהחמיל לנטלו טהור וא"ע"פ שעדיין יש בגדול תמשה על חמשה טפחים שהן שיעור למדרס עור דאמרינן בסוכה (דף ע"ג.) להגד שלשה על שלשה השק ד' על ד' העור ה' על ה': עד שימעיטנו. דלא דמי לטליס דהכס קודם קריעה היה שמה טליס ועומדת להתכנסת ונקריעהה בטל שמה הלכך קף על גב דשריירי בני קבול טומאה טהור מטמאה ראשונה אבל הכא כל שעה שם עור עליו הלכך עד שינטלנו מכשיעור: כי מיעטו מיהא טהור. וא"ע"פ שלא קרקי כולו אלף נחמד מראשיו: דקא לרי לוס להדיא. סודקו לארבו אז לרבו. כרי לשון סדק כמו כריא דחיי' כפסחים (דף טז.) וכמו טיליא חריש' דמלרי זיקו בנס' ע"ז (דף ז.) דרך סביבותיו. דמו לא חלים שפיר: חלים. מחובר ועומד הוא לבשר: ראשון ראשון. המופשט עושה נפול הוי כנפרש לגמרי דהא אין סופו לחזור לבשר עור: הא חלים וקאי. דהא לא הופשט וקאמר דלית חבור והנוגע בעור כנגד הצואר אינו טמא: א"ל אביי. ולדמותה מדרבי יוחנן בן גורי סיעיה מדרבנן: אלא אמר אביי. אי ספירא לן דחלים דכולי עלמא הוי חבור והכא טעמא משום דלא חלים והוא שעשוי לנתק מאליו ו'נשומר העשוי לנתק קא מופלגי דרבנן סברי א"ס"ה לא נפיל תורת שומר מיניה כל זמן שלא ניתק: סבור. מחמתו עשוי כלי א' א' בקדירה ומתלטל וכשבא לקובעו מעמידו בלחץ ומדביק טיט סביביו ומעבדו וקרי ליה טפילה שמתפלה ומחננה לו פלטר"א נלע"ז: חולקו שלשה. לכלי עממו מצפנים דאי טליס בגדול טמא דליכא רובא: וגורר אם העפילה. שדיקע עליו שגם היא מחננה וא"ע"פ שעדיין הוא עומד טהור: עד

שיטה מקובצת

(א) היכי הוי הכי ליגור: (ב) כגון הקך דיהי דכר: (ג) קמי' ותנא טהורה לענין הכנסת: (ד) המפשיט הראשון שנוגע: (ה) מכדי אחיזה ואיך: (ו) ולא גזרינן יותר מכדי אחיזה פחות מכדי אחיזה וקשיא: (ז) וכן בין כדי אחיזה לפחות מכדי. רוב נראה: (ח) יתחפש כספר דמתיב סוכה: (ט) ואשתמי במעפורת: (י) ובשורף העשוי לנתק מאליו קמיטלג: (יא) חזרו חתלו עשוי כלי קרה ומיטלטל: (יב) דלמא לא אתי למעבד אלא כדי אחיזה תימיה: